

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Inovace školního vzdělávacího programu střední odborné školy v oblasti koncepčního a organizačního zabezpečení odborné přípravy

Innovations school educational program of secondary vocational schools and organization of training

STUDIJNÍ PROGRAM

Specializace v pedagogice

STUDIJNÍ OBOR

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

VEDOUCÍ PRÁCE

PaedDr. Milan Škrabal

KAMERER

MAREK

2018

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: Kamerer Jméno: Marek Osobní číslo: 441508
 Fakulta/ústav: Masarykův ústav vyšších studií (MÚVS)
 Zadávací katedra/ústav: Masarykův ústav vyšších studií (MÚVS), oddělení pedagogických a psychologických studií
 Studijní program: Specializace v pedagogice
 Studijní obor: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:
Inovace školního vzdělávacího programu střední odborné školy v oblasti koncepčního a organizačního zabezpečení odborné přípravy

Název bakalářské práce anglicky:
Innovations school educational program of secondary vocational schools in the conception and organization of training

Pokyny pro vypracování:
 Cílem práce je s oporou o odborné zdroje popsat obecně platné požadavky na kompetence v oblasti řízení vozidel a analyzovat pojetí kurikula ve středním odborném vzdělávání v oborovém zaměření na automobilní obory, se zřetelem na oblast profesní přípravy na řízení motorových vozidel jako součásti studijního oboru středního odborného vzdělávání.
 K optimalizaci profesní přípravy žáků střední odborné školy sledovaného oborového zaměření připravit zásady postupu inovace obsahové, organizační a realizační složky ŠVP střední odborné školy v konkrétním tematickém celku, s oporou o analýzu výsledků evaluace profesní přípravy. Pro zpracování práce bude využito metod obecně logických a smíšeného designu.

Seznam doporučené literatury:
 SKALKOVÁ, J. Obec. didaktika: vyuč. proces, učivo, metody, org. formy vyučování. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1821-7.
 VAŠUTOVÁ, J. a kol. Příprava koordinátorů ŠVP na odborných školách. Praha: NÚOV, 2010. ISBN 978-80-87063-29-3. Evaluace a hodnocení v procesu tvorby a realizace ŠVP. Praha: NÚOV, 2008. Koncepční a legisl.východiska kurik. reformy: tvorba a koordin. ŠVP. Praha: NÚOV, 2008. Soubor publik.: Požadavky a postupy pro získávání odb. způsobilosti k říz. motor. vozidel. Praha: Sagit: 2016 ad.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:
PaedDr. Milan Škrabal, MÚVS ČVUT, oddělení pedagogických a psychologických studií

Jméno a pracoviště konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: 20.1.2017 Termín odevzdání bakalářské práce: 5.5.2017

Platnost zadání bakalářské práce: 30.9.2018

[Podpis] Podpis vedoucí(ho) práce [Podpis] Podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry [Podpis] Podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

25.1.2017 Datum převzetí zadání [Podpis] Podpis studenta(ky)

Kamerer Marek. Inovace školního vzdělávacího programu střední odborné školy v oblasti koncepčního a organizačního zabezpečení odborné přípravy.

Praha: ČVUT 2018. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury. Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 07. 01. 2018

Podpis:

Poděkování

Děkuji panu PaedDr. Milanu Škabalovi, vedoucímu práce a vedení Střední školy automobilní a informatiky Weilova 4 Praha 10, za podporu.

Abstrakt

Vzdělávání ve střední odborné škole. Zhodnocení stavu. Kontrola programu vybraných oborů. Výsledky žáků a jejich kompetence. Zhodnocení. Kroky inovace vzdělávání.

Klíčová slova

Inovace vzdělávání. Analýza výsledků. Výuka a výcvik. Kompetence žáků. Program reformy.

Abstract

Education at secondary vocational school. Status evaluation. Checking the program of selected disciplines. Results of pupils and their competencies. Evaluation. Steps to innovation education.

Key words

Innovation of education. Analysis of results. Teaching and training. Competence. Reform program.

Obsah

Úvod	12
1 Úvodní část vzdělávání v RMV	14
1.1 Základní údaje k výuce Řízení motorových vozidel na střední škole	14
1.2 Možnost sdružení výuky a výcviku na skupiny B + C	15
1.3 Řízení motorových vozidel – jízdy.....	16
2 Výuka předmětu Řízení motorových vozidel	18
2.1 Zákon č. 247/2000 sb.....	18
2.2 Zkouška z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy ...	19
2.3 Zkouška ze znalosti ovládnání a údržby vozidla.....	19
2.4 Zkouška z praktické jízdy	20
2.5 Rozsah zkoušek z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel při sdružené výuce a výcviku 21	
3 Výuka a výcvik v praxi	22
3.1 Základní charakteristika testu:.....	22
3.2 Struktura otázek:	22
3.3 Zákonem stanovené normy	23
4 Shrnutí o výuce a výcviku	25
4.1 Vrácení řidičského průkazu.....	26
4.2 Zkouška z praktické jízdy	26
5 Základní rozdělení hodin výuky	27
5.1 Školní vzdělávací program	27
5.2 Osnova a rozdělení výukových hodin	28
5.3 Rozpis učiva – řízení motorových vozidel	29
6 Základní rozdělení hodin výuky	32
6.1 Školní vzdělávací program	32
6.2 Osnova a rozdělení výukových hodin	33
6.3 Rozpis učiva – řízení motorových vozidel	34
7 Klíčové odborné kompetence absolventa	36
8 Neúspěšnost při závěrečných zkouškách.....	39
9 Úvaha ke zhodnocení žáků	40

10	Tabulky	42
11	Grafy	44
	Závěr	45
	Seznam použité literatury	47
	Seznam grafů	48
	Seznam tabulek	48

Úvod

Ve své práci se zabývám vzděláváním na střední škole. Na jedné střední škole pracuji a věnuji se oboru, kde shledávám nedostatečné výsledky žáků. K absolvování tohoto předmětu patří i možnost přípravy na získání řidičského průkazu skupin B - osobní vozidla a C – nákladní vozidla. Jedná se o školu, kde se učí kromě jiných oborů také obory věnující se automobilní technice. Dva z nich jsou: Mechanik opravář motorových vozidel a Autotronik. V jejich učebních předmětech je i předmět Řízení motorových vozidel, kterému se věnuji podrobněji a který je i mým učebním předmětem

Cílem práce je zvýšit kompetence žáků v oblasti řízení motorových vozidel. Analyzovat pojetí výuky a výcviku v tomto oboru. Porovnat výsledky žáků s jejich současnými kompetencemi. Najít vhodné řešení výuky a výcviku k optimalizaci výsledků žáků v předmětu Řízení motorových vozidel.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Úvodní část vzdělávání v RMV

V první řadě jsem zjišťoval podmínky zkoušek. Co všechno mají žáci umět a vědět, čili jaké mají mít kompetence, aby zkoušku na řidičský průkaz mohli absolvovat úspěšně.

Jako první uvádím znalost zákonných předpisů; Zákon č. 361/2000 sb., Zákon o provozu na pozemních komunikacích a také částečně Zákon č. 247/2000 sb., Zákon o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. V dalším kroku jsem zjišťoval, co se žáci v kterém předmětu výuky učí a na kolik je to přínosné pro zvládnutí zkoušek na řidičský průkaz skupin B a C. Vzal jsem v úvahu i přínos předmětů z praktické výuky, které jsou v odbornosti žáků. Zjišťoval jsem krátkými polostrukturovanými rozhovory i názory několika zkušebních komisařů.

V Rámcově vzdělávacím programu (dále RVP), v kterém se stanoví základní výukové cíle oborů Autotronik 39-41-L/01 a Mechanik opravář motorových vozidel 23-68-H/01, jsem vyhledal podmínky vzdělávání, které souvisí s předmětem Řízení motorových vozidel, tedy přípravou na získání řidičského průkazu pro oba obory. Podle RVP by žáci měli být připraveni v jejich odborné kompetenci, aby samostatně:

-prováděli běžné a středně náročné opravy vozidel a vozidla přezkoušeli; – prováděli funkční zkoušky vozidel; – odborná připravenost k řízení motorových vozidel skupiny C.

To jsou stanovené podmínky vzdělávání, které se týkají předmětu Řízení motorových vozidel. Ty jsou rozpracovány do ŠVP a následovně do osnov vlastního předmětu Řízení motorových vozidel.

Pro výuku předmětu Řízení motorových vozidel je hlavním vodítkem Zákon 247/2000 sb. o provádění zkoušek. Náplní tohoto předmětu je příprava na zkoušky výkladem a výukou Zákona 361/2000 sb. o silničním provozu a také výukou a výcvikem bezpečného ovládnutí vozidla a údržbě vozidel

1.1 Základní údaje k výuce Řízení motorových vozidel na střední škole

V roce 2002 bylo uděleno naší škole živnostenské oprávnění k provozování autoškoly jako součást střední školy. Na jeho základě a po splnění požadovaných kritérií, jak legislativních tak technických, vydal obecní úřad s rozšířenou působností rozhodnutí o vydání registrace k provozování autoškoly. V průběhu uplynulých let jsme vybavení autoškoly ve střední škole postupně vylepšovali. V současné době máme pro výuku i výcvik vše, co na střední škole potřebujeme. Plně vybavenou učebnu pro výuku teorie pomocí různých médií. Máme nový auto- trenažér poslední generace, 3. skupiny typu Škoda Fabia. Tři osobní vozidla na výuku jízdy. Jedno vozidlo je střední třídy typu Škoda Octavia a dva menší vozy typů Škoda Fabia. Pro výcvik skupiny C máme nasmlouvané dva nákladní automobily- typu Iveco Eurocargo 120E18 a E24.

Také používáme k výuce nepojízdný vůz Škoda Fabia s různými průřezy a průhledy, kde je možné prohlédnout si konstrukční prvky vozidla, které jinak není možné vidět. Vozidla, která používáme k výcviku, jsou pro výcvik schválena, vybavena dvojím ovládnutím a při výcviku musí být vždy označena jako autoškola. Mimo výcvik je označení autoškoly sejmuto.

Učitelé, kteří vyučují tento předmět, jak v teorii, tak i praxi, splňují požadavky stanovené zákonem a zúčastňují se každý rok řady školení a kurzů pro prohlubování svých kompetencí k výuce i výcviku žáků.

Učební osnovu výuky a výcviku žadatelů o řídičská oprávnění musíme provádět v souladu se zákoným předpisem zákon 247/2000 Sb.

Výuka teorie obsahuje: a. výuku předpisů o provozu vozidel sk. B-18 h sk. C-10 h

Výcvik obsahuje:

- a. výcvik v řízení vozidla sk. B-28h sk. C-18 h
- b. výcvik praktické údržby vozidla sk. B-2h sk.C-4 h
- c. praktický výcvik zdravotnické přípravy sk. B i C-4 h

Zápis žáků do naší autoškoly probíhá dle platné legislativy a průběh výuky a výcviku také musí splňovat dané předpisy pro sdruženou výuku a výcvik nebo pro rozšiřující výuku a výcvik, které můžeme ve škole poskytovat. Při vstupu do programu autoškoly žáci vyplní povinnou přihlášku, musí přiložit potvrzení od praktického lékaře, kde lékař potvrdí dobrý zdravotní stav žáka a jeho schopnost řídit motorová vozidla žádaných skupin a podepíše podmínky výuky v autoškole střední školy. Po zařazení do autoškoly dostanou přístup na program testování znalostí, kam mohou nahlížet i učitelé a kontrolovat tak připravenost žáků. Také dostanou průkaz žáka autoškoly, který musí povinně nosit na praktický výcvik jízd, a tam se zapisují jednotlivé jízdy žáka včetně času a doby trvání. Stejný záznam se povinně vede v knize jízd ve vozidle, ve kterém jedou a zaznamenají se údaje o žákovi, číslo hodiny výcviku a najeté kilometry. Žák po jízdě potvrdí podpisem pravdivost zapsaných údajů. Tyto zápisy musí být autoškolou archivovány k nahlédnutí povinnou dobu k případné kontrole nadřízeným úřadem.

1.2 Možnost sdružení výuky a výcviku na skupiny B + C

Podle zákona 247/2000sb. lze na školách tohoto typu, ke kterým patří také zaměření na obory Autotronik a Mechanik opravář motorových vozidel, sdružit výuku a výcvik na skupiny B + C, což ve standardní autoškole není možné.

“Odst. 2 zák.247/2000sb.: Žáci školy, které byla vydána registrace k provozování autoškoly, u nichž je získání řídičského oprávnění kvalifikační předpoklad výkonu povolání, na které se žáci ve škole připravují, nebo pro něž je řízení motorových vozidel volitelným (nevolitelným) předmětem, mohou být zařazeni do výuky a výcviku nejdříve 2 roky před dosažením předepsaného věku pro udělení řídičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel.

2a) Zkoušku odborné způsobilosti mohou pak složit po ukončení výuky a výcviku, a to i před dosažením předepsaného věku s tím, že řídičské oprávnění jim bude vydáno po jeho dosažení. Uvedené školy pak mohou výuku a výcvik provádět jako sdruženou ve smyslu § 16 odst. 1, přičemž při kombinaci skupin vozidel uvedených v § 15 odst. 1 lze přidružit i skupinu C nebo C1. „ Konec citace

Při teoretické přípravě lze vyučovanou látku, až na některá specifika skupiny C, sloučit pro obě skupiny. Také praktický výcvik ovládání a údržby je v některých částech shodný pro obě skupiny včetně praktické výuky zdravotní přípravy a hodin opakování i přezkoušení.

Počet hodin teoretické výuky předmětu Řízení motorových vozidel podle Školního vzdělávacího programu pro Autotroniky je stanoven na 64 hodin a probíhá během třetího ročníku v čtyřletém oboru s maturitou, a to dvě hodiny týdně. Během čtvrtého ročníku si žáci, kteří vše nezvládnou ve třetím ročníku, mohou dodělávat autoškolu.

Počet hodin teoretické výuky předmětu Řízení motorových vozidel podle Školního vzdělávacího programu pro Mechanika opraváře motorových vozidel je stanoven na 66 hodin a začíná probíhat od konce druhého a v průběhu třetího ročníku tříletého oboru s výučním listem a to dvě hodiny týdně.

Pokud bychom jen sečetli hodiny potřebné k teoretické výuce skupin B a C, které jsou zákonem předepsány, vyjde nám celkem 74 hodin. K tomu musíme přičíst praktický výcvik zdravotnické přípravy 4 hodin, kterou také zajišťuje škola v hodinách teorie se zdravotníkem. Protože některé části, jak je uvedeno výše, se ale prolínají a není třeba je učit pro každou skupinu zvlášť, stačí dostatečně celkový počet hodin výuky v jednom oboru 64 hodin a 66 hodin v druhém oboru. V příložené osnově předmětu Řízení motorových vozidel je rozepsáno, kolik hodin a čemu jsou výukové hodiny věnovány pro oba obory.

Při praktické výuce jízdy se jedná o určený počet hodin strávených ve vozidle 28 hodin osobní a 18 hodin nákladní. Výuka údržby vozidel se provádí u vozidla každé skupiny a to skupiny B-2 hodiny, skupiny C-4 hodiny.

Výuka teorie probíhá dle rozvrhu hodin ve škole a to v rámci tříd jednotlivých oborů. Praktický výcvik v autoškolě probíhá částečně místo teoretického vyučování či praxe na dílnách a částečně ve volném čase žáků. Žákům je tedy dovoleno k výcviku využít i čas určený pro výuku a to podle nařízení ředitele školy

1.3 Řízení motorových vozidel – jízdy

Uvolňování studentů z výuky pro potřeby autoškoly v rámci předmětu Řízení motorových vozidel – jízdy.

Výcviku jízdy se zúčastní povinně každý žák autoškoly, a to s tímto režimem:

- 1. Z teoretického vyučování – cca 25–30 % času, tj. 3x, ve výjimečném případě 4x za školní rok, a to za podmínky, že:*
 - nebude uvolněn více než jedenkrát týdně*
 - nebude chybět více než 1x (dvouhodinová lekce) v příslušném dni a týdnu*
 - nebude chybět 2x na stejný vyučovací předmět v jednom týdnu*
- 2. Z praktického vyučování - cca 30 - 40% a to za podmínky, že:*
 - nebude uvolněn více než jedenkrát týdně*
 - nebude chybět více než 1x (dvouhodinová lekce) v příslušném dni a týdnu*
 - nástupy budou, pokud možno, koordinovány podle oblastí tak, aby došlo k co nejmenším časovým ztrátám, žák při plánování upozorní na místo své praxe.*

3. *Z doby osobního volna studenta, ale v době, kdy učitel autoškoly má řádnou pracovní dobu – cca 15 – 20% (omezení práce přesčas)*
4. *Absence z důvodu výuky v autošcole je evidována v třídní knize a v deníku výchovné skupiny. Tato absence se nezapočítává do zameškaných hodin (AŠ je součástí učebního plánu)*

Jízdy jsou plánovány při hodinách výuky teorie po dohodě se žákem, kdy je možnost jeho uvolnění a žáci mohou hodiny jízd v našem online organizačním programu autoškoly kdykoli zrušit, pokud jim naplánovaný čas z nějakého důvodu přestane vyhovovat. Samozřejmě je mohou zrušit nejpozději den dopředu bez finanční pokuty. Finanční postih je v naší škole jako nástroj pro optimální využití pracovní doby učitele praktického výcviku, protože jinak vznikají velké prostoje náhlým odřeknutím jízd žáky.

Určené hodiny výcviku jsou dostatečné a žáci, pokud spolupracují, je zvládají. Pokud je třeba, mohou si žáci dohodnout jízdy doplňkové, například po prázdninách, tedy po době, kdy školní autoškola nefunguje, a potřebují si oživit návyky před závěrečnou zkouškou.

2 Výuka předmětu Řízení motorových vozidel

Výuka předmětu Řízení motorových vozidel je přizpůsobena nárokům, které stanoví zákon o zkouškách. Vybral jsem ze zákona pasáže, které jsou důležité pro vzdělávání v předmětu RMV pro žáky střední školy automobilních oborů.

2.1 Zákon č. 247/2000 sb.

Základní ustanovení o zkouškách z odborné způsobilosti

§ 38

(1) Zkoušky z odborné způsobilosti žadatele o řidičské oprávnění a opakované zkoušky se provádí zpravidla v jeden den. Neprovede-li obecní úřad obce s rozšířenou působností zkoušky v jeden den, zařadí žadatele k dalším zkouškám tak, aby byly provedeny nejpozději do 7 dnů od jejich zahájení.

(2) Provozovatel autoškoly, který zajišťoval výuku a výcvik žadatele, poskytne příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností pro účely zkoušky na náklady žadatele výcvikové vozidlo.

(3) Ke zkoušce doprovází žadatele o řidičské oprávnění držitel příslušného profesního osvědčení.

(4) Rozsah zkoušek z odborné způsobilosti pro jednotlivé skupiny vozidel a způsob jejich provádění je uveden v příloze č. 5.

§ 39

(1) Žadatel o řidičské oprávnění se musí podrobit zkoušce z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, která se skládá ze zkoušky

a) z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy,

b) ze znalostí ovládání a údržby vozidla, jde-li o žadatele o řidičské oprávnění pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E,

c) z praktické jízdy s výcvikovým vozidlem.

(2) Výsledek každé zkoušky se hodnotí stupněm "prospěl" nebo "neprospěl". Jestliže žadatel o řidičské oprávnění neprospěl v některé zkoušce, může zkoušku opakovat. Každá opakovaná zkouška může být provedena nejdříve za pět pracovních dní ode dne konání neúspěšné zkoušky.

(3) Zkoušky z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel jsou zahájeny testem z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy. Je-li žadatel o řidičské oprávnění u této zkoušky hodnocen stupněm „neprospěl“, nesmí pokračovat v dalších zkouškách do doby, kdy bude při opakované zkoušce hodnocen stupněm „prospěl“.

(4) Výsledek zkoušek zapisuje zkušební komisař do žádosti o přijetí k výuce a výcviku a do protokolu o zkouškách. Každý zápis musí být potvrzen podpisem zkušební komisaře a jeho razítkem. Po absolvování zkoušek opatří obecní úřad obce s rozšířenou působností žádost o přijetí k výuce a výcviku razítkem obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(5) Neuspěl-li žadatel o řidičské oprávnění přijetí k výuce a výcviku při zkouškách do doby 6 měsíců ode dne zahájení první zkoušky,

je povinen před další zkouškou absolvovat novou výuku a výcvik v plném rozsahu.

(6) Pokud žadatel neovládá dostatečně nebo vůbec jazyk, ve kterém je konána zkouška, může zkoušku složit za přítomnosti tlumočnicka ustanoveného podle zvláštního zákona.3b) Tlumočnicka si

zajistí žadatel na vlastní náklady. Zkouška z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy se v takovémto případě koná ústně.

(7) Žadatel může využít možnosti podle odstavce 6 pouze v případě, pokud měl k dispozici tlumočnicka při všech hodinách výuky k řídičskému oprávnění. Účast tlumočnicka při výuce musí být doložena společně s účastí žadatele při výuce.

§ 39a

Žadatel o řídičské oprávnění je povinen zaplatit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého je zkušební komisař zaměstnán, za zkoušku z odborné způsobilosti 700 Kč; v případě opakovaných zkoušek žadatel zaplatí za opakovanou zkoušku z předpisů o provozu na pozemních komunikacích 100 Kč, za opakovanou zkoušku ze znalosti ovládání a údržby vozidla 200 Kč a za opakovanou zkoušku z praktické jízdy 400 Kč.

§ 40

2.2 Zkouška z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy

(1) Zkouška z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy se provádí testem písemně nebo pomocí výpočetní techniky. Test obsahuje otázky z pravidel provozu na pozemních komunikacích, z předpisu o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ze zdravotnické přípravy a dále z předpisů souvisejících s provozem na pozemních komunikacích, které jsou součástí výuky podle učebních osnov. Zkouška prováděná pomocí výpočetní techniky je sestavována náhodným výběrem jednotlivých zkušebních otázek. Znění všech zkušebních otázek z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy vydává ministerstvo ve Věstníku dopravy.

(2) Na vykonání zkoušky se stanoví doba 30 minut. Žadateli o řídičské oprávnění, který doloží lékařským vyšetřením, že trpí poruchou dyslexie nebo dysgrafie, prodlouží zkušební komisař předepsanou dobu na dvojnásobek.

(3) Počet otázek v testu, jejich bodové hodnocení, složení testu podle bodového hodnocení a minimální počet bodů nutných pro úspěšné vykonání zkoušky pro jednotlivé skupiny vozidel stanoví prováděcí předpis.

§ 41

2.3 Zkouška ze znalosti ovládání a údržby vozidla

(1) Zkouška ze znalosti ovládání a údržby vozidla se provádí ústně u modelů či výcvikového vozidla (ne u obrazů).

(2) Jestliže žadatel o řídičské oprávnění je osobou sluchově postiženou, provede se zkouška za přítomnosti tlumočnicka v žadatelem zvoleném komunikačním systému neslyšících a hluchoslepých osob. Tlumočnicka si zajistí žadatel o řídičské oprávnění podle jiného právního předpisu⁴⁾ na své náklady.

(3) Prováděcí předpis stanoví rozsah požadovaných znalostí pro zkoušku z ovládání a údržby vozidla.

2.4 Zkouška z praktické jízdy

(1) Žadatel o řidičské oprávnění musí při zkoušce z praktické jízdy prokázat znalosti, dovednosti a chování včetně specifických požadavků pro jednotlivé skupiny vozidel. Zkouška z praktické jízdy je rozdělena do dvou částí. Žadatel o řidičské oprávnění, který při zkoušce neprokáže základní znalosti u každé ze dvou částí, je hodnocen stupněm "neprospěl". O průběhu zkoušky z praktické jízdy zkušební komisař pořídí písemný záznam.

(2) V první části zkoušky žadatel o řidičské oprávnění prokazuje zejména

- a) základní znalosti a dovednosti úkonů přípravy vozidla před jeho použitím,
- b) rozjíždění s různým stupněm obtížnosti,
- c) zastavení vozidla,
- d) couvání a otáčení při couvání,
- e) zajíždění do omezeného prostoru a vyjíždění z něj,
- f) podélné, šikmé a kolmé zaparkování vozidla,
- g) zastavení a rozjíždění ve stoupání,
- h) řízení vozidla při malé rychlosti nejvýše do 30 km/h.

(3) Ve druhé části zkoušky žadatel o řidičské oprávnění prokazuje zejména znalosti

- a) v bezpečném řízení vozidla s různou intenzitou provozu na pozemních komunikacích,
- b) řízení vozidla na různých druzích pozemních komunikací,
- c) řízení vozidla na křižovatce, která je řízena světelnou signalizací,
- d) řízení vozidla na úseku, kde je provoz hromadné osobní dopravy a kde je dostatečný pohyb chodců s vyznačenými přechody pro chodce,
- e) řízení vozidla mimo obec a v případě velkých měst alespoň na vícepruhové komunikaci, kde je povolena rychlost vyšší než 50 km/h.
- f) ovládání vozidla ve vyšších rychlostech a při různých manévrovacích situacích,
- g) rychlého a bezpečného rozhodování v dopravní situaci při řízení vozidla,
- h) správné reakce na vzniklou dopravní situaci.

(4) Od podmínky stanovené v odstavci 3 písm. c) lze upustit v případě, že žadatel absolvoval výcvik v provozovně provozovatele autoškoly s místem v okrese, kde není křižovatka řízená světelnou signalizací.

(5) Výčet jednotlivých znalostí, dovedností a chování a podrobnosti o požadavcích na zkoušku včetně náležitostí záznamu o zkoušce stanoví prováděcí předpis.

§ 43

(1) Zkouška z praktické jízdy musí trvat v první části nejméně 10 minut a v druhé části nejméně 20 minut, pokud má být řidičské oprávnění uděleno pro skupinu AM, A1, A2, A, B1, B, B+E nebo T, a nejméně 35 minut pro ostatní skupiny vozidel.

(2) Při každé dopravní situaci v rámci zkoušky musí žadatel o řidičské oprávnění prokázat bezpečné ovládání vozidla. Chyby v řízení nebo nebezpečné vedení bezprostředně snižující bezpečnost výcvikového vozidla, jeho osádky nebo jiných účastníků provozu vozidel na pozemních komunikacích se hodnotí stupněm "neprospěl" bez ohledu na to, zda zkušební komisař nebo učitel výcviku zasáhnou (verbálně nebo přímo) do ovládacích prvků vozidla.

(3) Dojde-li při zkoušce k takovému porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích, které ohrozilo nebo může ohrozit vážným způsobem bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, anebo k situaci, kdy musel do řízení motorového vozidla zasáhnout učitel, zkouška se okamžitě ukončí a žadatel je hodnocen stupněm "neprospěl".

(4) Zkoušky se účastní učitel výcviku autoškoly, která žadatele přihlásila ke zkoušce. Učitel výcviku sedí ve vozidle na sedadle pro učitele výcviku. Zkoušky se může dále účastnit osoba pověřená výkonem státního dozoru, vrchního státního dozoru a tlumočnick.

(5) U zkoušky k získání řidičského oprávnění prováděné s výcvikovým vozidlem, které je pouze dvoumístné, se učitel výcviku přímého výkonu zkoušky neúčastní. V tomto případě zkušební komisař přebírá povinnosti učitele autoškoly.

(6) vynecháno-nevztahuje se k našemu oboru

(7) Pokud je zkouška prováděna na vozidle, které je konstrukčně přizpůsobené osobě tělesně postižené, nebo na vozidle, které je vybavené automatickou převodovkou, zapíše zkušební komisař tuto skutečnost do žádosti o přijetí k výuce a výcviku a do protokolu o zkouškách. Tento zápis pak slouží jako podklad pro omezení řidičského oprávnění podle zvláštního zákona2a).

§ 44

2.5 Rozsah zkoušek z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel při sdružené výuce a výcviku

(1) Zkouška z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy se provádí jedním testem.

(2) Při zkoušce z předmětu ovládání a údržba vozidla se počítají otázky stanovené pro jednotlivé skupiny vozidel.

(3) Zkouška z praktické jízdy se provádí na vozidlech z každé skupiny vozidel, pro které byla prováděna sdružená výuka a výcvik.

§ 45

vynecháno-nevztahuje se k našemu oboru

3 Výuka a výcvik v praxi

Ve školním výukovém programu se tyto obory vyučují podle osnov, které vycházejí také ze Zákona 247/2000 sb.

Po absolvování předmětu Řízení motorových vozidel přichází zkoušky ze znalostí a dovedností žáků. Učitelé tohoto předmětu ve škole mají vlastní metodiku jak přezkoušet znalosti žáků a udělit jim hodnocení. V průběhu tohoto předmětu žáci absolvují výcvik ve vozidlech skupiny B a C. Žáci tohoto druhu škol a oborů mají výjimku ze zákona a mohou dělat sdružený výcvik skupin B a C najednou. Ostatní lidé musí nejprve úspěšně dokončit skupinu B, a potom teprve mohou začít nový výcvik na skupinu C. Pro žáky těchto škol a oborů je to velká výhoda časová i finanční.

Jako další výhodu mají žáci těchto oborů, že i před dokončením tohoto předmětu mohou skládat státní zkoušku pro získání řidičského průkazu a to i před dovršením plnoletosti. Pokud mají dostatečné znalosti a zkoušku úspěšně složí, o řidičský průkaz potom mohou požádat na příslušném úřadě, ale až po dosažení plnoletosti. Zkoušku ale už mají složenu. Tato výhoda se žákům hodí před závěrečnými zkouškami, kdy se musí věnovat studiu ostatních předmětů, ale autoškolu už mohou mít ukončenu.

Před přihlášením na státní zkoušku se učitel přesvědčí, že žák je připraven zkoušku úspěšně vykonat. Vypracováním kontrolních testů ze znalostí žáka většinou provedenými na počítačové technice a jízdami s vozidly. Pro skupinu C, tedy nákladní automobil, se navíc skládá zkouška z ovládání a údržby vozidla. Je stanoveno 45 otázek týkající se techniky a jízdy a žák musí správně zodpovědět namátkou tři z nich.

Státní zkoušky z řízení motorových vozidel začínají nejprve testy z teoretických znalostí. Žáci se dostaví do zkušební místnosti úřadu, kde se zkoušky za dohledu státních zkušebních komisařů provádí a na počítačích napíše kontrolní test skládající se z 25 otázek o předpisech provozu vozidel, správného způsobu jízdy a zdravotní přípravy.

3.1 Základní charakteristika testu:

počet otázek: 25

časový limit: 30 minut

maximální počet bodů pro složení zkoušky: 50

minimální nutný počet bodů pro složení zkoušky: 43

3.2 Struktura otázek:

10 otázek ze skupiny Pravidla provozu na pozemních komunikacích (každá otázka za 2 body)

3 otázky ze skupiny Dopravní značky (každá otázka za 1 bod)

4 otázky ze skupiny Zásady bezpečné jízdy (každá otázka za 2 body)

3 otázky ze skupiny Dopravní situace (každá otázka za 4 body)

2 otázky ze skupiny Předpisy o podmínkách provozu vozidel (každá otázka za 1 bod)

2 otázky ze skupiny Předpisy související s provozem (každá otázka za 2 body)

1 otázka ze skupiny Zdravotnická příprava (otázka za 1 bod)

3.3 Zákonem stanovené normy

Tímto zákonem stanovené normy jsou dostatečné a autoškolám většinou vyhovují. Pokud žák má zájem, je schopen po výuce a výcviku jít na zkoušku úspěšně. Jestliže si sám nevěří, nebo ví, že se nepřipravil dostatečně či na doporučení učitele, může samozřejmě ve výcviku či výuce pokračovat až do splnění svých stanovených cílů a teprve potom se přihlásit na zkoušku. Autoškoly, pokud pracují dobře, jsou si vědomy závažnosti dobré přípravy budoucích řidičů a v žádném případě žáky do zkoušek netlačí a snaží se člověka připravit kvalitně na vstup do provozu motorových vozidel na veřejných komunikacích.

Jsou samozřejmě vedeny debaty nejen v naší zemi, o nastavení parametrů výuky, metodiky nebo typu řídičského průkazu na zkušební dobu či převzetí nějakého úspěšnějšího výukového modelu jiné země, ale to je stále ve stadiu vývinu. Pro nástin situace uvádím vyzývací dopis na kongres o vzdělávání v dopravě evropské organizace věnující se této problematice ve světě, kde se řeší stejné problémy a hledají se cesty ke zkvalitnění výuky řidičů stejně jako u nás.

International Commission for Driver Testing

50. KONGRES CIECA 2018

„Bezpečné řízení pro život: prostřednictvím výchovy, výcviku a testováním měníme přístup a chování.“

Rozšiřujte prosím tuto informaci mezi osoby, které by mohly mít zájem o předložení/přednesení přednášky anebo o účast na kongresu.

50. valné shromáždění CIECA a kongres se uskuteční v Belfastu, Severní Irsko, ve středu a ve čtvrtek 30. a 31. května 2018. Valné shromáždění a kongres budou hostem agentury Driver & Vehicle Agency v hotelu Europa, který se nachází v centru Belfastu.

Během let bylo na světě provedeno mnoho různých změn ve výuce řízení, výcviku a při testování ve snaze zlepšit schopnosti řidičů – začátečníků a snížit riziko, že budou účastníky nějaké kolize. Tyto změny jsou zaměřeny především na to, aby oslovovaly nezkušené a nezralé (mladé) řidiče – začátečníky a převážně byly ve formě:

- *Změn celé struktury výcviku prováděného před zkouškou, např. se jednalo o zavedení minimálního počtu hodin výcviku řízení na silnici předtím, než je studentovi umožněno skládat praktickou zkoušku.*
- *Zlepšování kvality výcviku řízení a vzdělávání ohledně struktury, metod anebo obsahu tak, aby obsahovaly prvky vyžadující vyšší úroveň zručnosti spojené s rámcem GDE Matrix. (Goals for Driver Education)*
- *Změny při zkouškách z praktické jízdy, jako je delší doba řízení na silnici při zkoušce, zavedení samostatného řízení a zavedení testování postřehu a vnímání rizikových situací.*
- *Zavedení zkušebních období, během nichž pro řidiče – začátečníky platí omezení a přísnější podmínky na počátku období řízení po složení zkoušky.*

I přes tato opatření zůstává míra kolizí mladých řidičů – začátečníků mezi 17 a 24 lety vyšší, než v případě ostatních věkových kategorií. Výzkumy naznačují, že tomu tak pravděpodobně je kvůli dvěma hlavním faktorům:

(1) Nedostatek zkušenosti s řízením: mladí řidiči – začátečníci mají neodpovídající ostatní dovednosti, jako je vnímání rizik a schopnost nastavit riziko jejich vlastním schopnostem.

(2) Faktory spojené s věkem, jako je vývoj mozku, jejich zvýšená citlivost na sociální prostředí a účinek faktorů, jako je alkohol, drogy a rozptylování.

Pokud mají tyto faktory přímou spojitost s vysokou mírou kolizí a vysokým rizikovým faktorem u řidičů – začátečníků, co dalšího může být učiněno, aby to ovlivnilo přístup a chování a snížilo vysokou míru nehodovosti na silnicích, které příliš často končí smrtí a vážným zraněním způsobeným mladým řidičem – začátečníkem?

Abychom byli schopni odpovědět na tuto otázku, vyzýváme případné přednášející, aby nám předložili resumé svých příspěvků. Všechny předkládané příspěvky zasílejte CIECA.

Upozorňujeme, že termín pro podání příspěvků je 8. prosince 2017.

Resumé jednotlivých přednášek budou prostudována kolegy z programového výboru CIECA a do 20. února 2018 budete informováni o výsledku. “

4 Shrnutí o výuce a výcviku

Po skončení výuky a výcviku autoškola žáka přihlásí na příslušný úřad a ten přidělí termín zkoušky jak z teorie tak z praktické jízdy. Teoretická část zkoušky probíhá testem na počítači ve zkušebních místnostech Magistrátu města – odbor dopravně správních činností, pod dohledem státem určených zkušebních komisařů, kteří musí splňovat přísná kritéria komisařských zkoušek a vlastnit platný průkaz komisaře.

Testy jsou veřejně přístupné na internetové síti a kdokoli, kdo umí pracovat s internetem, je může vyzkoušet a hned se dozví výsledek. Na internetových stránkách ministerstva dopravy - www.mdcr.cz, jsou například volně přístupné jak testy, tak i soubor všech otázek testů. Otázky do jednotlivých testů vybírá a řadí počítačový program.

Po neúspěšné zkoušce je pro žáky dalším smysluplným krokem nejen objednání v autoškole na zkoušku další a další, což je nejen časově i finančně náročné, ale hlavně pečlivé zopakování prostudované látky, nebo i domluvení doplňkových jízd. Ve většině případů k tomu sami žáci dojdou, naučí se a zkoušku složí, pokud řidičský průkaz opravdu chtějí nebo potřebují. Ti úspěšní se připravují studiem a zkoušením dostatečně. Kvalitu přípravy na teoretickou část pozná každý žák sám. Jestliže žákům po přípravě zkušební testy vycházejí stále na hodnotu prospěl, pak je dostatečně připraven na úspěšné složení zkoušky z teorie. Jestliže jsou výsledky nejisté a kolísavá úspěšnost, nebo je dokonce větší část zkušebních testů neúspěšná, příprava je špatná a zkouška pravděpodobně nepadne dobře. Přípravu si musí každý, buď s pomocí učitele nebo individuálně, podle toho jak se zná, nastavit sám. Někomu stačí méněkrát si procvičit testy a přečíst předpisy, někdo musí cvičit hodně, aby dosáhl úspěchu. V případě nejasností se samozřejmě žák při přednáškách nebo jízdách může poradit s učitelem.

Velkým nedostatkem při přípravě na teoretickou část je, že žáci, a to nejen naší autoškoly, ale autoškol všeobecně, jdou nejjednodušší cestou a neučí se předpisy z doporučené literatury a minimálně navštěvují přednášky. Jen drilují zkušební testy. Bohužel touto cestou se zkušební testy také dají zvládnout, ale žák se samozřejmě mnoho důležitých informací o pravidlech provozu nedozví a povinnými výcvikovými jízdami to nedožene. Příprava budoucího řidiče je pak nedostatečná a žák sám nemá dostatek zodpovědnosti vůči sobě ani ostatním, aby vědomosti doplňoval. Autoškolou pro něj učení končí a začíná přizpůsobování předpisů sobě a zapomínání vědomostí již nabytých. Potom se někdy dostávají do autoškol zpět někteří řidiči, kteří dokonce, díky svým přestupkům, přišli o řidičský průkaz a musí před vrácením řidičského průkazu udělat přezkoušení z odborné způsobilosti. Tedy z teoretických znalostí a praktickou jízdou s každou skupinou vozidel, kterou chtějí vrátit.

Malou negativní ukázkou jsou uvedené údaje na internetových stránkách Besipu z vyšetření nehod za jeden rok, kde spektrum řidičů je široké a jejich uvedené chyby jsou závažnější a také k zamyšlení, kde vznikají, v autoškolách to nebude:

“Hlavní příčina dopravních nehod – nesprávný způsob jízdy – se podílí téměř na 64 % nehod zaviněných řidiči motorových vozidel. Další více jak 19 % nehod připadá na nedání přednosti v jízdě, necelých 15 % nehod připadá na nepřiměřenou rychlost jízdy a 2 % nehod zavinili řidiči z důvodu nesprávného předjíždění. U všech hlavních příčin je zaznamenáno zvýšení počtu usmrcených osob – u nepřiměřené rychlosti jízdy o 17,1 %, u nesprávného předjíždění o 91,4 %, u nedání přednosti o 13,1 % a u nesprávného způsobu jízdy o 6,5 %.

Nejzávažnější následky stále mají nehody zaviněné z titulu nepřiměřené rychlosti jízdy, neboť v průměru při každé necelé 51. nehodě došlo k usmrcení zúčastněné osoby. „

4.1 Vrácení řidičského průkazu

Běžně učitelé autoškol v průběhu kontroly znalostí a schopností u lidí, kteří žádají o vrácení řidičského průkazu, tedy před přihlášením na zkoušku, shledávají základní nedostatky vědomostí a také špatné návyky při řízení vozidla. Často ale tito lidé překypují sebejistotou.

Zákonem stanovená příprava pro budoucí řidiče autoškolami je dostatečná na to, aby člověk zvládl samostatně vyjet do provozu bez nebezpečí brzké nehody, ale bude vždy malá na to, jaké spektrum znalostí včetně jízdních podmínek a vlastností vozidel by dobrý řidič znát měl. Jedním z kroků ke zlepšení je například před časem změněná zkouška z ovládání motocyklů, kde budoucí řidič musí prokázat alespoň dobré a jisté ovládání motocyklu při samostatné jízdě jak na cvičišti, kde plní stanovené úkoly z ovládání stroje, tak i v běžném provozu při samostatné jízdě, kde je navigován přes komunikační zařízení zkušebním komisařem. Zkušebního komisaře veze učitel autoškoly v autě za žákem. Dalším krokem ke zlepšení ovládání vozidla jsou dodatečné kurzy bezpečné jízdy jak pro motocykly, tak pro ostatní vozidla, včetně školy smyků, kam samozřejmě zamíří dobrovolně jen malá část motoristů, protože jsou v naprosté většině placené. Někteří z řidičů jdou na kurzy akreditované, protože jim hrozí odebrání řidičského průkazu a absolvováním tohoto kurzu bezpečné jízdy se jim část nasbíraných bodů ještě před dosažením limitu 12 bodů za určitých podmínek odečte. Jinak je po dosažení počtu 12 bodů řidičský průkaz odebrán.

4.2 Zkouška z praktické jízdy

Po složení teoretické části může žák autoškoly přistoupit ke zkoušce z praktické jízdy. Zde se projeví nejen znalosti z teorie, ale i znalosti z výcviku v praxi. Jak z ovládání vozidla, tak v předvídavosti a obezřetnosti.

Před vlastní zkouškou zkušební komisař vždy přednese poučení, v kterém sdělí, že jízda musí být bezpečná a samostatná. Zkušební komisař v průběhu praktické zkoušky sedí v osobním vozidle na zadním sedadle spolujezdce a určuje cestu. V nákladním vozidle sedí na sedadle uprostřed. Pokud je do jízdy při zkoušce nucen zasáhnout nějakým způsobem učitel (který sedí při zkoušce na sedadle spolujezdce vpředu), ať verbálně nebo fyzicky, je potom jízda vždy vyhodnocena zkušebním komisařem jako neúspěšná. Samozřejmě, jízda s vozidlem musí být také bez přestupků, nebo dokonce bez nezvládnutí vozidla.

5 Základní rozdělení hodin výuky

Základní rozdělení hodin výuky oboru Autotronik.

V další kapitole uvádím, čemu se žáci během výuky věnují a kolik na to mají určeno času podle školního vzdělávacího programu. Je z toho patrné, jaká část výukových hodin je věnována předmětu ŘMV.

5.1 Školní vzdělávací program

pro obor Autotronik

Kód a název oboru: 39-41-L/01 Autotronik

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní

Datum platnosti: 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

Všechny předměty jsou povinné, cizí jazyk žáci volí mezi ANG a NEM

Počet hodin teoretického a praktického vyučování v jednotlivých ročnících:

ŠVP Autotronik							
předmět	Zkratka	týdně	celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Český jazyk a literatura	CJL	11	352	3	2	3	3
Anglický jazyk/ Německý jazyk	ANG NEM	12	384	3	3	3	3+1
Základy společenských věd	ZSV	5	160	2	1	1	1
Základy přírodních věd	ZPV	5	160	3	1	1	0
Matematika	MAT	11	352	3	2	3	3
Tělesná výchova	TEV	8	256	2	2	2	2
Informační a komunikační tech.	IKT	4	128	1	1	1	1
Ekonomika	EKA	3	96	0	1	1	1
Technologie oprav	TEO	8,5	272	1,5	2	2	3
Základy strojírenství	ZST	4	128	2	2	0	0
Technická dokumentace	TED	4	128	2	2	0	0
Elektrotechnická zařízení	ELZ	9	288	2	2	2	3
Motorová vozidla	MTV	8,5	272	2	2	2	2,5
Řízení motorových vozidel	RMV	2	64	0	0	2	0
Praktické vyučování	PV	37,5	1200	6	10,5	10,5	10,5
Celkem		132,5	4240	32,5	33,5	33,5	33

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Teoretické vyučování	26,5	23	23	23,5
Praktické vyučování	6	10,5	10,5	10,5
celkem	32,5	33,5	33,5	34

5.2 Osnova a rozdělení výukových hodin

Osnova a rozdělení výukových hodin v předmětu Řízení motorových vozidel pro obor Autotronik. V této osnově je objasněn obsah předmětu, a také jak bude žák připravován.

39-41-L/01 Autotronik

Pojetí vyučovacího předmětu:

a) obecné cíle vyučovacího předmětu:

- naučit žáky předpisy o provozu na pozemních komunikacích
- seznámit žáky s teorií řízení a zásad bezpečné jízdy a naučit je tyto aplikovat v praxi
- naučit žáky ovládání a údržbě vozidla
- seznámit žáky se základy první pomoci a naučit je aplikovat první pomoc v praxi
- naučit žáky řídit vozidla skupin B a C

b) charakteristika učiva

- rozvíjení teoretických znalostí a zdokonalování praktických dovedností v řízení a ovládání motorového vozidla
- vytváření smyslu pro zodpovědnost a svědomitost při řízení motorového vozidla
- vytváření smyslu pro účelnost a využitelnost techniky s ohleduplností na životní prostředí
- rozvíjení komunikativních a motorických schopností a dovedností při řízení jednotlivých typů motorových vozidel

c) pojetí výuky

- výuka řízení motorových vozidel proběhne v souladu s příslušnými zákony pro provoz autoškol
- při výuce budou žákům vysvětleny jednotlivé paragrafy příslušných zákonů
- výuka praktické údržby proběhne na modelech a u cvičných vozidel
- výuka zdravotní přípravy proběhne v teoretické části formou výkladu za použití AV techniky, v praktické části za použití modelů a pomůcek schválených pro výuku první pomoci

d) hodnocení výsledků žáků

žák bude hodnocen ve třech pohledech obsahově shodných se závěrečnou zkouškou v autošcole:

- znalost zákonů a pravidel pro provoz vozidel bude prověřována formou schválených zkušebních testů
- znalost techniky údržby a oprav motorových vozidel bude prověřována ústní formou v učebně na modelech za pomoci zkušebních otázek, předepsaných zákonem pro závěrečnou zkoušku v autošcole
- znalost praktických dovedností bude prověřována praktickou jízdou ve cvičném motorovém vozidle v běžném provozu na pozemních komunikacích

- e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat
- tento předmět přispívá výraznou měrou k profilaci žáka jako opraváře a specialisty
 - navazuje na předměty automobily, opravárenství, diagnostika a praktický výcvik

Aplikace průřezových témat:

Člověk a životní prostředí

- vědomí šetrnosti k životnímu prostředí při jakékoli manipulaci s vozidlem

Člověk a svět práce

- získáním řidičského průkazu nabývá žák dalších profesních kompetencí

Informační a komunikační technologie

- vyhledávání informací pro praktické řešení a rozhodování, příprava i zkoušení systémem PC

5.3 Rozpis učiva – řízení motorových vozidel

Část rozpis učiva předmětu RMV je věnována čemu jsou jednotlivé výukové hodiny předmětu určeny a jaké by měli mít žáci znalosti po absolvování daných hodin. Ověřování znalostí probíhá průběžně při výuce testy ze znalostí a také zkoušením znalostí žáků. Žáci jsou na konci předmětu hodnoceni prospěl/neprospěl.

39-41-L/01 Autotronik - 3.ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hodiny 64
- je seznámen s obsahem a cílem předmětu - orientuje se v zákonech týkajících se provozu na pozemních komunikacích.	1. Úvod 1.1 Seznámení s předmětem a se zákonem o provozu na pozemních komunikacích a také o změnách některých zákonů.	2
- zná a rozumí obsahu jednotlivých paragrafů zákonů - rozumí dopravním situacím a umí je řešit dle pravidel - orientuje se v chování ostatních účastníků silničního provozu - dokáže tyto znalosti aplikovat při přezkoušení formou testu - dokáže tyto znalosti aplikovat v silničním provozu	2. Výuka pravidel v silničním provozu 2.1 Vymezení základních pojmů 2.2 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích a jejich povinnosti 2.3 Úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích 2.3.1 Směr a způsob jízdy 2.3.2 Jízda v jízdních pruzích a ve	14

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hodiny 64
- zná a rozumí obsahu dalších paragrafů a zákonů s tím souvisejících	zvláštních případech 2.3.3 Odbočování a jízda křižovatkou 2.3.4 Rychlost jízdy 2.3.5 Znamení o změně směru jízdy, předjíždění a objíždění 2.4 Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení	
- dokáže vyjmenovat faktory ovlivňující bezpečnost provozu - je si vědom možných rizik a jejich původu - analyzuje situaci v provozu a dokáže na ni reagovat	3. Výuka teorie zásad bezpečné jízdy 3.1 Zásady ovládní automobilu 3.2 Dopravní situace a bezpečná jízda 3.3 Zásady defenzivní jízdy	10
- dokáže rozpoznat jednotlivé součásti vozidla, jejich kontrolu a jednoduché závady sám opravit.	4 Výuka ovládní a údržby vozidla 4.1 Seznámení s automobilem 4.2 Základní části automobilu 4.3 Motor, převodová ústrojí, podvozek automobilu 4.4 Nejběžnější závady, jejich projevy a odstranění 4.5 Základní jízdní úkony, úkony před jízdou	12
dokáže provést základní způsoby první pomoci a správně se zachovat při dopravní nehodě	5 Výuka zdravotnické přípravy 5.1 Co dělat při dopravní nehodě	2
- prokáže své znalosti z předpisů pro provoz vozidel při přezkoušení formou testů, z údržby vozidel při ústním přezkoušení a dokáže tyto své znalosti aplikovat v praxi	6 Opakování přezkoušení	4
- zná a rozumí obsahu jednotlivých paragrafů zákonů - rozumí dopravním situacím a	7. Výuka pravidel v silničním provozu 7.1 Vjíždění na pozemní komunikaci, otáčení a couvání, zastavení a stání	6

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	Hodiny 64
<p>umí je řešit dle pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v chování ostatních účastníků silničního provozu - dokáže tyto znalosti aplikovat při přezkoušení formou testu - dokáže tyto znalosti aplikovat v silničním provozu - zná a rozumí obsahu dalších paragrafů a zákonů s tím souvisejících 	<p>7.2 Železniční přejezd, jízda na dálnici</p> <p>7.3 Osvětlení vozidel, výstražná znamení, vlečení motorových vozidel a čerpání pohonných hmot</p> <p>7.4 Překážka provozu, zastavení vozidla v tunelu, dopravní nehoda</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjmenovat faktory ovlivňující bezpečnost provozu - je si vědom možných rizik a jejich původu - analyzuje situaci v provozu a dokáže na ni reagovat 	<p>8. Výuka teorie zásad bezpečné jízdy</p> <p>8.1 Zásady bezpečné jízdy pro skupinu C</p> <p>8.2 Jízda v nebezpečných situacích, mlha, tma, náledí atd.</p>	4
	8.3 Řidič a alkohol	
zvládá složitější jízdní úkony	<ul style="list-style-type: none"> - 9 Výuka ovládání a údržby vozidla 9.1 Složitější jízdní úkony 	2
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen provést základní způsoby první pomoci 	<p>10 Zdravotnická praktická příprava</p> <p>10.1 Ohrožení životně důležitých funkcí</p> <p>10.2 Silné krvácení, poranění spojené se šokem, pronikající poranění hrudníku</p>	4
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže své znalosti z předpisů pro provoz vozidel při přezkoušení formou testů, z údržby vozidel při ústním přezkoušení a dokáže tyto své znalosti aplikovat v praxi 	11 Opakování	4

Řízení motorových vozidel je předmět, který se realizuje podle pravidel výuky a výcviku v autoškole. Učební osnova předmětu je daná platným obsahem a rozsahem výuky a praktického výcviku k získání řidičského oprávnění pro skupinu C.

6 Základní rozdělení hodin výuky

Základní rozdělení hodin výuky oboru Mechanik opravář motorových vozidel

V další kapitole uvádím, čemu se žáci během výuky věnují a kolik na to mají určeno času podle školního vzdělávacího programu. Je z toho patrné jaká část výukových hodin je věnována předmětu ŘMV

6.1 Školní vzdělávací program

pro obor Mechanik opravář motorových vozidel

Kód a název oboru: 23-68-H/01

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s výučním listem

Délka studia: 3 roky

Forma studia: denní

Datum platnosti: od data platnosti ŠVP

Všechny předměty jsou povinné, cizí jazyk žáci volí mezi ANG a NEM

Učivo estetického vzdělávání je zařazeno v předmětu Český jazyk a literatura

ŠVP Mechanik opravář motorových vozidel						
předmět	zkratka	týdně	celkem	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Český jazyk a literatura	CJL	5	165	2	2	1
Anglický jazyk / Německý jazyk)	ANG NEM	6	198	2	2	2
Základy společenských věd	ZSV	3	99	1	1	1
Základy přírodních věd	ZPV	4	132	2	1	1
Matematika	MAT	5	165	2	1,5	1,5
Tělesná kultura	TKU	3	99	1	1	1
Informační a komunikační technologie	IKT	3	99	1	1	1
Ekonomika	EKA	2	66	0	1	1
Základy strojírenství	ZST	3	99	2	1	0
Technická dokumentace	TED	2,5	82,5	1,5	1	0
Elektrotechnika	ELT	3	99	0	1,5	1,5
Odborný výcvik	OV	49	1617	15	16,5	17,5
Oprávenství a diagnostika	ODA	7	231	1,5	2	3,5
Automobily	AUM	7	231	2	2	3
Řízení motorových vozidel	RMV	2	66	0	1	1
Celkem		104,5	3448,5	33	35,5	36

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Teoretické vyučování	18	19	18,5
Odborný výcvik	15	16,5	17,5
Celkem	33	35,5	36

6.2 Osnova a rozdělení výukových hodin

Osnova a rozdělení hodin v předmětu ŘMV oboru Mechanik opravář motorových vozidel V této osnově je objasněn obsah předmětu, a příprava samotného žáka.

23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

Pojetí vyučovacího předmětu

a) obecné cíle vyučovacího předmětu

- naučit žáky předpisy o provozu na pozemních komunikacích
- seznámit žáky s teorií řízení a zásad bezpečné jízdy a naučit je tyto aplikovat v praxi
- naučit žáky ovládání a údržbě vozidla
- seznámit žáky se základy první pomoci a naučit je aplikovat první pomoc v praxi
- naučit žáky řídit vozidla skupin B a C

b) charakteristika učiva

- rozvíjení teoretických znalostí a zdokonalování praktických dovedností v řízení a ovládání motorového vozidla
- vytváření smyslu pro zodpovědnost a svědomitost při řízení motorového vozidla
- vytváření smyslu pro účelnost a využitelnost techniky s ohleduplností na životní prostředí
- rozvíjení komunikativních a motorických schopností a dovedností při řízení jednotlivých typů motorových vozidel

c) pojetí výuky

- výuka řízení motorových vozidel proběhne v souladu s příslušnými zákony pro provoz autoškoly
- při výuce budou žákům vysvětleny jednotlivé paragrafy příslušných zákonů
- výuka praktické údržby proběhne na modelech a u cvičných vozidel
- výuka zdravotní přípravy proběhne v teoretické části formou výkladu za použití AV techniky, v praktické části za použití modelů a pomůcek schválených pro výuku první pomoci

d) hodnocení výsledků žáků

žák bude hodnocen ve třech pohledech obsahově shodných se závěrečnou zkouškou v autoškolě:

- znalost zákonů a pravidel pro provoz vozidel bude prověřována formou schválených zkušebních testů
- znalost techniky údržby a oprav motorových vozidel bude prověřována ústní formou v učebně na modelech za pomoci zkušebních otázek, předepsaných zákonem pro závěrečnou zkoušku v autoškolě

- znalost praktických dovedností bude prověřována praktickou jízdou ve cvičném motorovém vozidle v běžném provozu na pozemních komunikacích
- e) přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat
- tento předmět přispívá výraznou měrou k profilaci žáka jako opraváře a specialisty, navazuje na předměty automobily, opravárenství, diagnostika a praktický výcvik

Aplikace průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- vědomí šetrnosti k životnímu prostředí při jakékoli manipulaci s vozidlem

Člověk a svět práce

- získáním řidičského průkazu nabývá žák dalších profesních kompetencí

Informační a komunikační technologie

- vyhledávání informací pro praktické řešení a rozhodování, příprava i zkoušení systémem PC

6.3 Rozpis učiva – řízení motorových vozidel

Z tabulky ŠVP pro obor Autotronik, ale i Mechanik opravář motorových vozidel vyplývá, že předměty ve vztahu k předmětu Řízení motorových vozidel jsou tři. Opravárenství a diagnostika vozidel, Automobily a Odborný výcvik.

Ze soupisu klíčových kompetencí absolventů těchto oborů můžeme zjistit, co jim může pomoci při zvládnutí zkoušky v Řízení motorových vozidel.

23-68-H/01Mechanik opravář motorových vozidel

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tématické celky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s obsahem a cílem předmětu - orientuje se v zákonech týkajících se provozu na pozemních komunikacích. 	<p>Úvod</p> <p>1.1 Seznámení s předmětem a se zákonem o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů</p>

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tématické celky
<ul style="list-style-type: none"> - zná obsah jednotlivých paragrafů zákonů a rozumí jim - rozumí dopravním situacím a umí je řešit dle pravidel - orientuje se v chování ostatních účastníků silničního provozu - aplikuje tyto znalosti při přezkoušení formou testu - aplikuje tyto znalosti v silničním provozu - Rozumí obsahu dalších paragrafů a zákonů s tím souvisejících 	<p>2. Výuka pravidel v silničním provozu</p> <p>2.1 Vymezení základních pojmů</p> <p>2.2 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích a povinnosti účastníků</p> <p>2.3 Úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích</p> <p style="padding-left: 20px;">Směr a způsob jízdy</p> <p style="padding-left: 20px;">Jízda v jízdních pruzích a ve zvláštních případech</p> <p style="padding-left: 20px;">Odbočování a jízda křižovatkou</p> <p style="padding-left: 20px;">Rychlost jízdy</p> <p style="padding-left: 20px;">Znamení o změně směru jízdy, předjíždění a objíždění</p> <p>2.4 Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje faktory ovlivňující bezpečnost provozu - je si vědom možných rizik a jejich původu - analyzuje situaci v provozu a dokáže na ni reagovat 	<p>3. Výuka teorie zásad bezpečné jízdy</p> <p>3.1 Zásady ovládání automobilu</p> <p>3.2 Dopravní situace a bezpečná jízda</p> <p>3.3 Zásady defenzivní jízdy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednotlivé součásti vozidla, jejich kontrolu a jednoduché závady sám opraví - zvládá jízdní úkony 	<p>4 Výuka ovládání a údržby vozidla</p> <p>4.1 Seznámení s automobilem</p> <p>4.2 Základní části automobilu</p> <p>4.3 Motor, převodová ústrojí, podvozek automobilu</p> <p>4.4 Nejběžnější závady, jejich projevy a odstranění</p> <p>4.5 Základní jízdní úkony, úkony před jízdou</p>
<ul style="list-style-type: none"> - provede základní způsoby první pomoci - zachová se správně při dopravní nehodě 	<p>5 Výuka zdravotnické přípravy</p> <p>5.1 Jednání při dopravní nehodě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže své znalosti předpisů pro provoz vozidel při přezkoušení – formou testů, z údržby vozidel při ústním přezkoušení a dokáže tyto své znalosti aplikovat v praxi 	<p>6 Opakování, přezkoušení</p>

7 Klíčové odborné kompetence absolventa

Měří a diagnostikuje technický stav vozidel,
zná základy elektrotechniky a elektroniky a jejich aplikace v motorových vozidlech a v diagnostických přístrojích,
orientuje se v základních automatizačních obvodech, blocích a přístrojích, zná možnosti jejich použití v motorových vozidlech a autoopravárenství,
volí metody měření, měřicí pomůcky a diagnostické prostředky a zařízení pro zjišťování technického stavu vozidel,
volí technologické postupy měření, diagnostiky, kontroly a přezkoušení funkčnosti smontovaných mechanismů a zařízení,
vyhledává odpovídající parametry v manuálech, dílenských příručkách, katalogích,
měří a kontrolou ověřuje základní funkce elektrických a elektronických zařízení motorových vozidel.

Identifikuje závady u vozidel, jednotlivých agregátů a prvků pomocí běžných i speciálních měřidel, měřících přístrojů, diagnostických prostředků a zařízení,
uplatňuje nejdůležitější zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, především ochranu před účinky elektrického proudu, a dovede poskytnout první pomoc při úrazech elektrickým proudem.

Provádí montáže, opravy a seřízení vozidel,
volí a používá vhodnou technologii a servisní dokumentaci pro daný druh vozidla,
čte technické výkresy, schémata a návody, které jsou součástí dokumentace,
provádí kontroly tvarů, rozměrů, uložení atd. a porovnává je s údaji výrobce,
volí a používá vhodné náhradní díly, přístroje, běžné a speciální nářadí, zdvihací a další zařízení potřebné k diagnostice a opravám vozidel,
dodržuje technologickou a pracovní kázeň,
zvládá přípravu a organizaci pracoviště, ošetřování, údržbu nářadí, nástrojů a zařízení
ručně a strojně opracovává technické materiály, spojuje materiály, ručně dohotovuje součástky pro strojní obrábění.

Dovede vyrobit jednoduché součástky a výrobky,
demontuje a montuje spoje, součásti pro přenos pohybu a sil, převody, včetně vzájemného uložení součástí, dílů, velikostí vůlí,
volí a nahrazuje součástky, kapaliny a elektronické prvky ve vozidlech,
provádí údržbu, záruční a pozáruční prohlídky,
provádí běžné a střední opravy vozidel, a to výměnou dílů, opravou dílů, provádí seřízení a nastavení předepsaných parametrů, přezkoušení funkčních celků eventuálně jízdní zkoušky,
volí a správně aplikuje prostředky ochrany povrchů součástí,
vede základní evidenci o vykonané práci,
dodržuje bezpečný postup pro demontáž a opravu, montáž vozidel a jejich částí,
respektuje zásady skladování a používání ropných produktů a jejich ekologickou likvidaci,
ovládá základní hasební prostředky.

Organizuje zajištění provozu oprav,
ovládá základní dovednosti výpočetní techniky, přípravu vstupních dat, zná možnosti využití výpočetní techniky v autoopravárenství,
rozumí základním pojmům a vztahům v oblasti ekonomiky a informačních soustav, v oblasti plánování a ekonomiky práce,
pracuje s normami a odbornou literaturou,
orientuje se ve strojírenské a elektrotechnické dokumentaci a čte technické výkresy,
rozlišuje základní druhy technických materiálů a jejich použití, mechanické a technologické vlastnosti, způsoby jejich tepelného zpracování povrchových úprav a metody kontroly jakosti,
určí životnost základních strojních součástí a dílů,
stanoví potřebu opravy silničních vozidel a její rozsah,
zvolí způsob přezkoušení a předání vozidla,
z pohovoru se zákazníkem zjistí pravděpodobné závady vozidla a stanoví předpokládanou cenu opravy,
zpracuje dokumentaci o převzetí vozidla do opravy a předá opravené vozidlo zákazníkovi,
stanoví opravárenské úkony, potřebu náhradních dílů, materiálů, náradí a přípravků pro údržbu, opravu a seřízení vozidla,
řídí menší pracovní kolektivy,
je odborně připraven k řízení motorových vozidel skupiny C.

Dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své a spolupracovníků i dalších osob na pracovišti, chápe ji i jako součást podmínek k získání a udržení certifikátu jakosti,
zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
osvojis si návyky a zásady bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad práce se zobrazovacími jednotkami (monitor, displej atd.), rozpozná nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen odstranit závady a možná rizika,
zná systém péče státu o zdraví,
je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc poskytnout.

Usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,
chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku,
dodržuje stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňuje požadavky klienta.

Jedná ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje,
zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční popř. společenské ohodnocení při plánování a posuzování určité činnosti zvažuje výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

Efektivně hospodaří se svými finančními prostředky, s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami nakládá ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Z kompetencí žáka vyplývá, jaké by měly být jeho znalosti a manuální schopnosti. To mu může pomoci při části zkoušky a to například při kontrole vozidla před jízdou a ovládní stroje při jízdě. Dalšími vědomostmi jsou umět poskytnout pomoc, základní možnosti v případě požáru. Tyto vědomosti také mohou pomoci při skládání zkoušky z teorie, kde takové otázky jsou. Z dalších kompetencí je to uvědomování si hodnot lidského života, ohleduplnost. To vše by se mohlo promítnout při zkoušce do vlastní jízdy, která by měla být samostatná, bezpečná, plynulá, ekonomická a samozřejmě dle předpisů.

Ve vyjmenovaných předmětech výuky, která se dotýká i předmětu RMV se probírají témata jednotlivých částí vozů a jejich opravy podrobně, ale při prostudování osnov jednotlivých předmětů je patrné, že jen když si žáci uvědomí souvislosti, pak jim mohou tyto vědomosti pomoci v autoškole. Dá se říci, že spíše autoškola propojí v praxi znalosti žáků s ovládním vozidla v provozu a může je motivovat k lepšímu pochopení souvislostí v dopravě, při údržbě a opravách motorových vozidel.

8 Neúspěšnost při závěrečných zkouškách

Při vyhodnocování výsledků závěrečných zkušebních testů vyplývá, jaké chyby žáci dělají. Ve třiceti procentech neúspěchu je dvacet procent neúspěšnosti, ze vzorku padesáti našich žáků, nepozornost při čtení otázky a spěch, čili většinou chyby typu špatné porozumění otázce. Tyto chyby se vyskytují v celém spektru všech z 25 otázek. Při prvním pohledu si žák přečte část otázky, řekne si tu znám a označí odpověď. Po ukončení testu a vyhodnocení si přečte vytištěný protokol s chybami a sám hned ví, že nepozorně přečetl otázku a slova v odpovědích byla jinak seřazena a měla tím jiný význam. V ostatních případech to byla špatná příprava a nedostatečná znalost nebo kombinace obojího. Tyto nedostatky odstraníme povinným penzem testů k vypracování a důslednou kontrolou výsledků.

Při praktických jízdách osobním vozem neuspěje čtyřicet procent našich žáků ze vzorku a při jízdách s nákladním vozem třicet procent. Zbývá zkouška z ovládání a údržby vozidla skupiny C a u té je neúspěšnost také třicet procent z celkového počtu padesáti našich žáků. Výsledky zkoušek žáků z naší školy jsem zjišťoval z našich interních záznamů o zkouškách.

Při neúspěšné zkušební jízdě žáka je nejčastější chybou porušení dopravních předpisů. Zkušební komisař nehodnotí jako chybu, když mu žák neporozumí a odbočí jinam nebo mu zhasne při nějaké situaci motor. To se konec konců stává i zkušeným řidičům. Komisař hodnotí, zda jízda je bezpečná podle dopravních předpisů a žák dostatečně zvládá vozidlo.

Kolizní situace, nebo nezvládnutí vozidla během zkoušky, při kterých musí zasáhnout učitel do řízení, aby se nic nestalo, nejsou obvyklé chyby. Stávají se v minimální míře. Žáci neprospívají kvůli chybám typu: nerespektování dopravního značení, nedání správně přednosti jak chodcům, tak vozidlům. Nedávání směrových světel, nedostatečná znalost dopravních předpisů, nedostatečná opatrnost a předvídatost. Tyto chyby jsou opět dělány v celé šíři předpisů. Mám vypracován soubor chyb žáků, jak jsem je jmenoval, ale žáci při opakovaných zkouškách v naprosté většině neudělají stejnou chybu. Přesně specifikovat chybu a dát důraz při výuce na tuto chybu je dávání zrnka písku za zrnkem na hromádku a z té se stane brzy pískoviště chyb a budeme na začátku. Je možné několik celkových podpůrných řešení ke zlepšení výuky a výcviku. Z krátkých polostrukturovaných rozhovorů se zkušebními komisaři, kterých jsem se ptal, vyplynulo podobné řešení, jaké navrhuji v kapitole 10. Ptal jsem se vždy na dvě otázky:

1. V čem spatřují podle svých zkušeností hlavní nedostatky přípravy žáků škol.
2. Jaké by navrhovali řešení ke zlepšení situace na školách těchto oborů, protože stav ostatních škol je na podobné úrovni.

9 Úvaha ke zhodnocení žáků

Ze jmenovaných prostudovaných materiálů žáků školy je patrné, že jejich zájem o vzdělávání a vědomosti je ve velké většině minimální a podnítit jejich motivaci ke vzdělávání je velmi obtížné. Ve věku, kdy přicházejí do střední školy na studium, jim většinou nejsou vlastní hodnoty ani morální ani pracovní a rozhodnutí o studiu vybraného oboru je často práce rodičů.

Kompetence žáků, které mají na závěr studia prokázat, nejsou samy o sobě dosti motivující a žáci často spoléhají, že to nějak dopadne jak byli zvyklí ze základní školy. Někteří ze žáků mají špatné výsledky ve studiu v celém spektru svého oboru a k tomu také často přispívají nedostatečnou docházkou do školy. Svoji líností a prokrastinací svou situaci zhoršují, přecházejí potom z oboru na obor méně náročný a škola, ale i autoškola, se jim tím protahuje. Přichází potom s dlouhými pauzami mezi jednotlivými jízdami v autoškole a mnoho věcí tak zapomenou.

Tyto žáky nemůžeme z pozice autoškoly výrazněji ovlivnit k lepším výsledkům a mnoho práce tak bohužel přichází vniveč a někdy musí škola ukončit docházku vyloučením žáka ze školy i autoškoly a žák během svého studia ani nezíská řidičský průkaz. Ten si může žák udělat později jinde, samozřejmě za standardních podmínek běžných autoškol a jen na skupinu B. Mimo školu věnující se výuce vozidlové motorové techniky nejde dělat sdružený výcvik B+C.

Autoškola pro některé žáky naší školy přichází brzy. Nemají potřebu řídit vozidlo a podle toho také k učení přistupují. Je to pro ně v tu dobu tak trochu nechtěný dárek a často teprve v průběhu školy dospívají a nacházejí správnou cestu. Myslím si, že problém je stejný a poměrně častý v běžných autoškolách, se kterými také spolupracuji. Přichází tam lidé, kterým někdo autoškolu zaplatil, ale oni ještě nemají dostatečnou potřebu řídit vozidlo a tím nemají ani správnou motivaci.

PRAKTICKÁ ČÁST

10 Tabulky

Rekapitulace úspěšnosti žáků ve školním roce 2015/2016

Do výcviku se přihlásilo		76 žáků
Závěrečnou zkoušku absolvovalo za rok 2015/2016		54 žáků
Úspěšně složili závěrečnou zkoušku	1. Pokus	16 žáků
Pro získání ŘP potřebovali více než	2. Pokusy	5 žáků
Byli na zkoušce	dosud neuspělo	9 žáků
Dosud nedokončili nebo zrušili výcvik k 1. 7. 2016 (jedná se o aktivní žáky, kteří mají možnost dokončit výcvik ve školním roce 2016/2017)		51 žáků

Tabulka 1. Upřesňuje, jakou měli žáci školy v minulosti úspěšnost u zkoušek

ÚSPĚŠNOST ŽÁKŮ VE ZKOUŠCE NA PRVNÍ POKUS JE POUZE 30%.

Počty žáků v autoškole ve školním roce 2015/16

Počet žáků ve výcviku 2015/16			
Třída	Skupina B+C	Skupina B	Skupina C z B
T3.A	26	---	---
T3.B	22	---	---
M3.A	32	---	---
M3.E	33	---	---
S3.E	---	---	---
E3.A	---	---	---
Celkem	113	0	0

Tabulka 2 Počty žáků v autoškole 2015/16

Počty žáků v autoškole až v roce 2016

Počet žáků ve výcviku až v roce 2016			
Třída	Skupina B+C	Skupina B	Skupina C z B
T2.A	25	---	---
T2.B	25	---	---
S2.E	7	---	---
M2.A	26	---	---
M2.E	25	---	---
Celkem	101	0	0

Tabulka 3 Počty žáků ve výcviku až v roce 2016

Celkový počet žáků ve výcviku za roky 2015-2016

Celkový počet žáků ve výcviku za roky 2015 - 2016			
Rok 2015/16	113	0	0
Rok 2016	101	0	0
Celkem	214	0	0

Tabulka 4 Celkový počet žáků ve výcviku za roky 2015-2016

Počet jízdních hodin

Počet jízdních hodin			
	Počet výcviků	Počet hodin	Počet jízdních hodin
Celkem B	113	á 28 hodin	3164
Celkem C	113	á 18 hodin	2034

Tabulka 5 Počet jízdních hodin

Ke každému druhu výcviku je potřeba připočítat 1 hodinu na závěrečné zkoušky

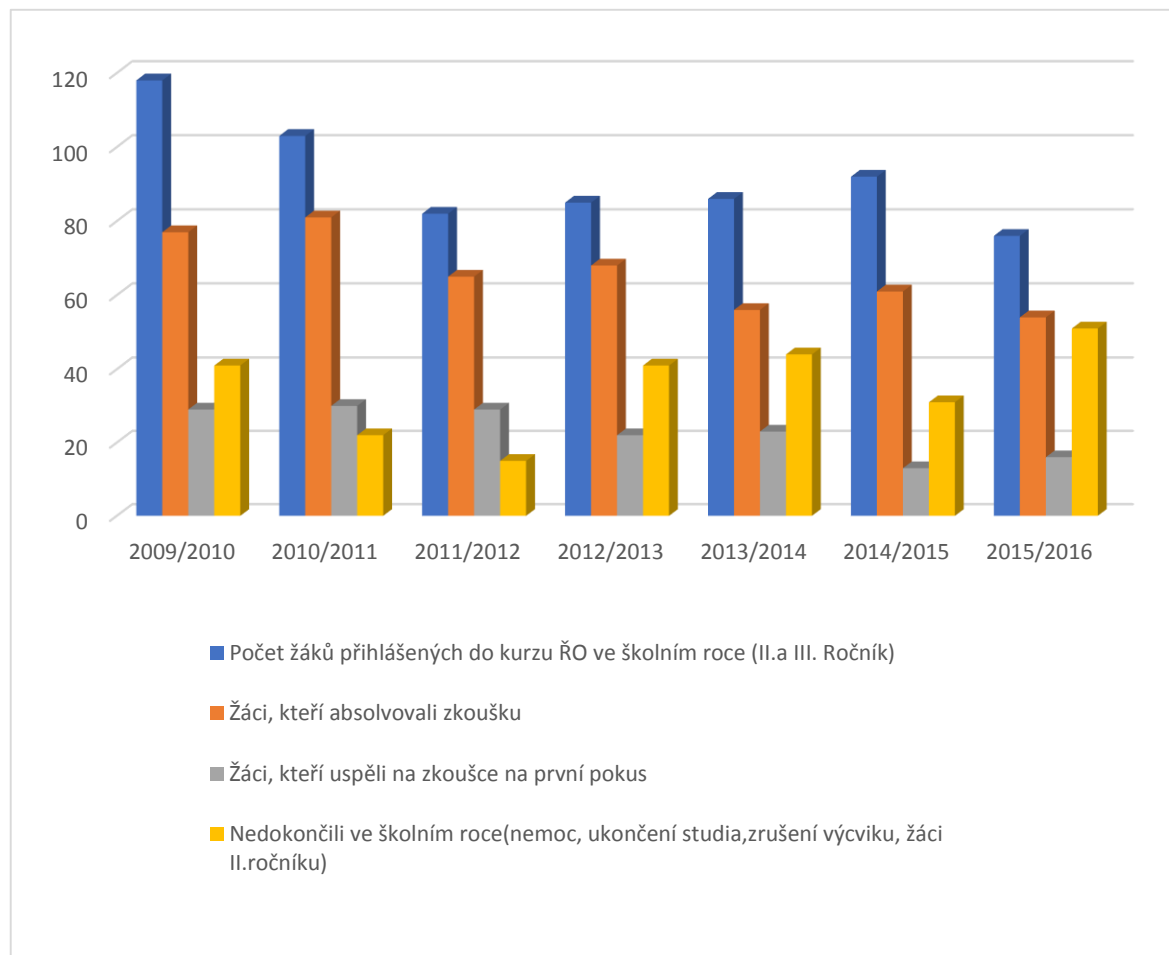
Počet žáků ve výcviku do konce roku 2017

Počet žáků ve výcviku do konce roku 2017	
skupina	Počet žáků
Celkem B	113
Celkem C	113

Tabulka 6 Počet žáků ve výcviku do konce roku 2017

11 Grafy

Graf 1. Ukazuje, kolik žáků prošli školní autoškolou za posledních sedm let

Závěr

Analýzou uváděných dat naší střední školy předmětu RMV - autoškoly jsem dospěl k výsledkům, že není třeba výrazně měnit výukový program předmětu RMV. Přípravu na teoretickou část zkoušky musíme podpořit souborem opatření. Důslednější kontrolou a větším množstvím kontrolních testů. V současné době probíhá zvýšená kontrola tím, že pokud žák nesplní před státní zkouškou alespoň tři za sebou jdoucí zkušební testy, vyhodnocené na hodnocení prospěl, není přihlášen na zkoušky a jde místo něj náhradník.

Další motivaci na úspěšné zvládnutí zkoušek se snažíme v naší škole v předmětu Řízení motorových vozidel podpořit tím, že pokud žák uspěje při všech částech zkoušky napoprvé, je mu vrácen povinný poplatek magistrátu za zkoušku ve výši 700 Kč. Setkává se ze strany žáků se zájmem, ale o zvýšení úspěšnosti se podle našich záznamů nedá hovořit.

Dalším prvkem, který jsme zkoušeli pro úspěšné zvládnutí státních zkoušek, byly školní připouštěcí zkoušky. Kdo chce jít na státní závěrečnou zkoušku, musí splnit zkoušku připouštěcí jak z teorie, jak je psáno výše, tak z praktické jízdy. O zkoušce jsme vyplňovali formulář, jaké chyby žák dělal. Ani tato metoda nevedla k lepším výsledkům žáků a nepřispívala k lepší motivaci. Pomohla alespoň žákům udělat si jasnější představu o zkoušce. Dalším krokem, kterým zkoušíme zvýšit zájem většiny žáků, je intenzivní výcvik a zvýšený důraz na domácí přípravu u schopných žáků. Ti se tak stávají vzorem pro ostatní, kteří vidí, že to při troše snahy jde. Tím, že ti motivovanější nebo schopnější žáci autoškolu absolvují poměrně rychle, většinou v průběhu dvou a půl měsíce a úspěšně ji zakončí, jsou nejen vzorem, že vše jde poměrně svižně absolvovat (přece jen dvě skupiny, B a C nějaký čas zaberou), ale uvolní tak prostor těm méně schopným, kterým můžeme věnovat více času. Tento prvek zatím nemáme vyhodnocen a je v průběhu. Zdá se ale, že by mohl trochu pomoci a pokud žák má pozitivní přístup a zájem, velice rádi ho podpoříme častějšími jízdami a doufáme, že na většinu ostatních to bude mít pozitivní vliv.

Ve výuce předmětu musíme podle výsledků záznamů z jízd podpořit výuku teorie zásad bezpečné jízdy a to v hodinách určených k opakování, protože tam patří nejčastější chyby při závěrečných zkouškách. Tím bychom mohli omezit chyby při praktické zkoušce typu nedostatečná opatrnost a předvídavost. Dalším prvkem je modifikace výcviku ve vozidle s důrazem na sledování dopravního značení a jeho významu v konkrétních situacích. Pořízením vhodného záznamového zařízení a vyhodnocením chyb po jízdě se žákem ze záznamu jeho jízdy by bylo vhodným prvkem pro porozumění dopravním situacím a jejich správným řešením. Stejně tak jako vyhodnocením minulého ročníku před ostatními žáky ve třídě při výuce a poukázáním na jejich chyby z vybraných záznamů. Podporu k těmto řešením vyjádřili i zkušební komisaři, podle kterých jsou příčinou neúspěchu žáků z podobně zaměřených škol nedbalost žáků a nedostatečná příprava, a tím odpověděli na obě dvě otázky zároveň.

Jedním ze specifických cílů reformních kroků je také přispět k lepší zaměstnatelnosti absolventů po skončení školy, protože ne všichni budou moci dělat povolání, kterému se naučili a řidičský průkaz je přidanou hodnotou a může být třeba i jen na přechodnou dobu vstupenkou na trh práce. Zdůrazňováním tohoto prvku při výuce můžeme také přispívat k motivaci žáků.

Souborem těchto opatření a jejich důsledným dodržováním se podaří posunout k lepším výsledkům absolventů předmětu RMV.

Seznam použité literatury

1. **Beneš, Jiří.** *Zdokonalování odborné způsobilosti řidičů dopravních prostředků Ministerstva vnitra a Policie ČR na Střední policejní škole MV v Holešově* [rukopis]. 2005. 95 l.
2. **Skalková, J.** *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1821-7.
3. **Kyncl, Jan.** *Systém zvyšování odborné způsobilosti provozovatelů silniční motorové dopravy. Sv. 3. Část 1. Sv. 3. Část 2, Návrh obsahu zkoušky pro získání způsobilosti řidičů taxislužby. Otázky zkušebních testů. Prokazování odborné způsobilosti silničních dopravců podle zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě ve znění změn a doplňků k 1. 4. 1998*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 1999. 160 s. ISBN 80-7194-168-9.
4. *Evaluce a hodnocení v procesu tvorby a realizace ŠVP: tvorba a koordinace ŠVP ve středním odborném vzdělávání*. Praha: NÚOV, 2008.
5. <http://www.ibesip.cz/cz/ridic/rady-a-tipy/defenzivni-jizda>
6. **VAŠUTOVÁ, Jaroslava, MARINKOVÁ, Helena, SEMRÁD, Jiří, ŠKRABAL, Milan a VELETA, Richard.** *Příprava koordinátorů školních vzdělávacích programů na odborných školách*. Praha: NÚOV, 2010. CD-ROM. 445 s., s. 259-299. ISBN 978-80-87063-29-3.
7. Veřejný dopis organizace: International Commission for Driver Testing

Seznam grafů

Graf 1. Ukazuje, kolik žáků prošli školní autoškolou za posledních sedm let	44
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1. Upřesňuje, jakou měli žáci školy v minulosti úspěšnost u zkoušek.....	42
Tabulka 2 Počty žáků v autoškole 2015/16.....	42
Tabulka 3 Počty žáků ve výcviku až v roce 2016	42
Tabulka 4 Celkový počet žáků ve výcviku za roky 2015-2016	43
Tabulka 5 Počet jízdnic hodin	43
Tabulka 6 Počet žáků ve výcviku do konce roku 2017	43

Evidence výpůjček

Prohlášení:

Dávám svolení k půjčování této bakalářské práce. Uživatel potvrzuje svým podpisem, že bude tuto práci řádně citovat v seznamu použité literatury.

Jméno a příjmení: Marek Kamerer

V Praze dne: 07. 01. 2018

Podpis:

Jméno	Oddělení/ Pracoviště	Datum	Podpis